

"ניסיון של עו"ד מיארה, להסיח את הדיון בדיוק ביום שבו עולות שאלות אפלות ביחס למעורבותה בפרשת שדה תימן" ח"כ ביסמוט יושב ראש ועדת חו"ב על היועמ"שית שיצאה במגמתיות נגד חוק הגיוס בעיצומו של הדיון. "ניסיון יפה, אבל לא הפעם"

שתוכננה בעקבה וברעיונות המדיניים שאותם ביקש להעלות. כאות לכוונת אמת, צירף נתניהו את הרצוג לפגישה נדירה עם נשיא מצרים א-סיסי, צעד שנועד לסייע להרצוג לשווק את הכניסה לקואליציה בפני מפלגתו.

המו"מ התקרב לחתימה, אך ההדלפות סביבו עוררו התנגדות קשה במחנהו של הרצוג והובילו אותו להציב דרישות נוספות. בשלב זה שכנעו השרים יריב לוי וזאב אלקין את נתניהו לנטוש את הרצוג ולעבור לאפשרות אחרת: אביגדור ליברמן. ואכן כך היה. ליברמן קיבל את תיק הביטחון, יעלון נדחק הצידה והוצע לו תיק החוץ. ההצעה העליבה אותו וגרמה לנטישתו, ומאותו רגע גם הוא הצטרף לרשימת יריביו המרירים של נתניהו. בהמשך, כידוע, גם ליברמן עצמו עבר תהליך דומה.

הרצוג המשיך הלאה, הגיע לראשות הסוכנות ומשם לנשיאות המדינה ועתה עליו להכריע בבקשת החנינה של נתניהו. "אני אשקול רק את טובת המדינה", אמר לאחר ההגשה, ובסביבתו רמזו כי הבדיקה תימשך שבועות.

אם צריך לאמוד את הסיכויים, ההערכה הרווחת היא שהרצוג ידחה את בקשת החנינה, או ייענה לה בתנאים שנתניהו לא יקבל, ובראשם פרישה מהחיים הפוליטיים. הרצוג, כך נראה, לא ויתר על שאיפתו להנהיג את מחנה השמאל ביום שאחרי כהונתו; תקדים יצחק נבון, שחזר לפוליטיקה לאחר הנשיאות, עומד מול עיניו. בניגוד לנבון שנמנע מלהתמודד מול פרס, להרצוג יש שאיפות וגם יכולת.

עו"ד דוד פטר, שייצג את המדינה במספר עתירות לבג"ץ, אמר השבוע כי הרצוג ייכנע ללחץ הביניים הקפלניסטי ולא יאשר את החנינה. לזכרו, ההחלטה איננה רק משפטית אלא פוליטית לגמרי: הרצוג מבקש לשמור על מעמדו הציבורי לעתיד לבוא.

"אם יעניק את החנינה, הוא סיים את דרכו הפוליטית", טוענים פרשנים נוספים. אחרים מזכירים את האפשרות שעלתה כאן בשבוע שעבר: חנינה תמורת הקמת ועדת חקירה ממלכתית, לצד מהלך כולל של "חנינה מאזנת" לשורפי הפחים, יורי פצצות התאורה ומפיצי ההסתה. חנינה כללית. כיפת ברזל משפטית לכולם.

הסקרים והפערים

"יש עתיד" או אין: על מה התבססו נתניהו ולפיד, בדברים שהטיחו זה בזה השבוע בכנסת?

דיון ה-40 חתימות השבוע בכנסת, שנערך בעקבות בקשת האופוזיציה, הוליד כרגיל עימותים מעניינים בין ראש הממשלה נתניהו ליו"ר האופוזיציה לפיד. נראה היה שנתניהו נהנה להתעלל באופוזיציה, לאחר שבמשך כשעה הוטחו בו האשמות קשות. כאשר החל בנאום תשובתו, התפרצו חברי האופוזיציה שוב ושוב בקריאות ביניים מפריעות.

בשלב מסוים פנה נתניהו לספסלי האופוזיציה וסנט בהם: "אני שם לב שהצעקנים הכי גדולים הם מאנשי 'יש עתיד'. תצחקו חזק כי רק ארבעה מכם יגיעו לכנסת הבאה". הצעקות כמובן נמשכו ונתניהו המשיך בהנאה בלתי מוסתרת: "התחרות על ארבעה מנדטים כל כך קשה, ואנחנו צריכים לענות על השאלה: האם ל'יש עתיד' יש עתיד?"

מי שלקח את הדברים באופן אישי (ונפגע עד עמקי ארבעת המנדטים), היה כמובן יו"ר האופוזיציה יאיר לפיד, שביקש להחזיר את כבודו של מפלגתו. "אני מבין שאתה לא מעודכן כי אתה ניזון רק מערוץ 14", פנה לנתניהו. "אתה מדבר על סקרים? שלוש שנים אין סקר אחד שבו אתם לא מפסידים בבחירות. אין סקר אחד. ובגלל זה אנחנו ננצח ונקים את הממשלה הבאה".

אז מי מהם צודק - לפיד או נתניהו? את התשובה נקבל כמובן רק לאחר הבחירות. ובכל זאת ראוי לבחון את

מה מסתתר מאחורי החיכוך? נתניהו והרצוג

השבוע נמשך הלחץ על בית הנשיא. התנועה לאיכות השלטון מיהרה לפנות ליועמ"שית (כמובן) ולפרקליט המדינה בדרישה לפתוח בחקירה פלילית בחשד להסכס פוליטי-משפטי בין הרצוג לנתניהו טרם הבחירות לנשיאות. לטענתם, מדובר בעבירות של טוהר המידות ואף חשד לשוחד.

לפי מתנגדי החנינה, הדברים התנהלו כך: ב-2019, עוד לפני הגשת כתב האישום, הרצוג שכיהן אז יו"ר הסוכנות, תיווך בחשאי מול ריבלין ונתניהו באמצעות איש העסקים מוטי סנדר, בניסיון לקדם חנינה לנתניהו בתמורה לפרישתו מהחיים הפוליטיים. לצורך כך אף הוזמנה חוות דעת משפטית מעו"ד אייל רוזובסקי, שהתבססה על פרשת קן 300, בה ניתנה חנינה לאנשי השב"כ, שהיו מעורבים בהרג המחבלים. החנינה ניתנה על ידי הנשיא דאז, חיים הרצוג, אביו של הנשיא הנוכחי.

"יש כאן עסקת קח ותן", טוענים מתנגדי החנינה ואומרים כי עסקה זו גובלת בשוחד. זאת משום שנתניהו לא הציב שום מועמד לנשיאות מטעמו, אף שהוא ידוע כמי שאינו מוותר על שום תפקיד, החל מנציב שירות המדינה ועד מנכ"לים של משרדי הממשלה וכמובן תפקידים בכירים יותר: רמטכ"ל, ראשי מוסד ושב"כ. בבחירות עצמן זכה הרצוג ברוב גדול והותיר הרחק מאחור את המתמודדת מולו מרים פרץ. "היה כאן דיל", מאשימים מתנגדי החנינה וכאמור מבקשים להטיל אימה על הרצוג.

בבית הנשיא דוחים מכל וכל: "מעולם לא הייתה הסכמה, הבנה או הכרה בין הנשיא לראש הממשלה", נמסר. הרצוג אף איים בתביעת דיבה נגד חדשות 12, שפרסם את הדברים. "חופש הביטוי אינו מצדיק פרסום דברים כה מזעזעים ושקריים". בלשכתו מדגישים כי הרצוג נבחר ברוב עצום מכל סיעות הבית, ללא תלות בתמיכת נתניהו.

לגבי חוות הדעת של רוזובסקי, בבית הנשיא טוענים שמדובר ב"שקר ממוחזר" של סנדר, שלטענתם לא היה חלק מקמפיין הנשיאות ושחוות הדעת הייתה יוזמה פרטית שלו בלבד.

מנגד, סנדר מתעקש שיש בידי "הוכחות חד-משמעיות" להסכמות מוקדמות. לפי דיווח ב"הארץ", הוא אף העביר מסרים מרומזים שלפיהם אם הרצוג יעניק חנינה לנתניהו בתנאים מקלים, הוא יחשוף פרטים מכיכים מהעבר. בבית הנשיא הגיבו כי לאור מצבו האישי של סנדר, שאינו מפורט מטעמי צנעת הפרט, הם אינם מתכוונים לעשות דבר.

כיפת ברזל משפטית

החלטת הרצוג על החנינה תקבע את גורל נתניהו, וגם את גורלו הפוליטי שלו עצמו

אם בוחנים לאחור את היחסים הפוליטיים בין נתניהו לרצוג, חוזרים לבחירות 2015, שבהן ניצח נתניהו את הרצוג, מועמד העבודה ("לשמור את נתניהו מאוחדת"). שנה לאחר מכן קיימו השניים שיחות חשאיות על אפשרות שהרצוג ייכנס לממשלה ויקבל את תיק הביטחון (שהיה אז בידי יעלון). הרצוג התייחס למהלך ברצינות ועדכן בכך את בכירי מפלגתו. במקביל, נתניהו שיתף את הרצוג בפסגה הסודית

סערה כפולה

סופות בחוץ, ומהומות בפנים: השבוע שבו התערבו המושגים והדימויים אלו באלו

כותרות החדשות השבוע עסקו סוף-סוף במושגים עצמם, בלי דימויים ובלי מטאפורות. כשהוזכרה המילה סערה, לא דיברו הפעם על סערה פוליטית, משפטית או ביטחונית אלא על סערה אמיתית, רוחות, גשמים וקור. לרגע היה נדמה שאפשר להשתמש במילים כפשוטן.

אלא שגם כאן התברר עד כמה התקשורת נוטה להגזים: תחזיות אפוקליפטיות על "שיטפונות, הצפות ורוחות בקנה מידה שלא ידענו", יחד עם שלל אזהרות קודרות, גרמו לציבור להישאר בבית. התוצאה: הכבישים התרוקנו, בעיקר לטובת אלו שהיו חייבים להגיע לשמחות משפחתיות ולמפגשים הכרחיים, וגילו פתאום מדינה בלי פקקים.

אבל לצד הסערות האקלימיות, השבוע נרשמו גם כמה סערות מהסוג המוכר יותר: משפטיות ופוליטיות. פרשת הפצ"רית ממשיכה להסתבך וגוררת עמה את היועמ"שית, שנחשפת כמי שהייתה מעורבת בפרטים הקריטיים בניגוד עניינים מובהק. במקביל, האופוזיציה מדברת על "מבול חקיקה" ועל "צונאמי משפטי" שמקדמת הממשלה. לזה מצטרפת "סערת סעדה" בעקבות דבריו של ח"כ משה סעדה בוועדת החוקה לסגן היועמ"שית גיל לימון: "אתה תמצא עצמך בדיוק כמו הפצ"רית".

יש כמובן גם את "סערת החנינה": מסע הלחצים, ההפחדות והאיומים על הנשיא הרצוג, שהפך בעל כורחו לשחקן מרכזי בדרמה הפוליטית (פירוט בהמשך).

גם דיוני חוק הגיוס לא נשארו מחוץ למערכת החורפית הזו: כאן בולטת שוב היועמ"שית, שבכל פעם שהיא מסתבכת בעוד ועוד חשדות וחשיפות, היא שולפת גזירות והחלטות דרמטיות חדשות נגד הציבור החרדי. השבוע זה נעשה באופן גס במיוחד, תוך התערבות מגושמת ומגמתית במהלך הדיונים בכנסת. מי שלא רואה את הדפוס הזה, בוחר פשוט לעצום עיניים.

ואם כבר חורף, הרי שבין הגשמים והברד, בעוד מזג האוויר צונן, נרשמת בגזרת יו"ש התחממות מדאגה ומסוכנת. כמות אמצעי הלחימה שמתגלה מדי לילה מעוררת חשש שהאזור כולו יידרדר להיות "עזה הבאה".

שורה תחתונה: אילולא כל הסערות המשפטיות, הפוליטיות והביטחוניות, שמלוות אותנו כמעט על בסיס יומי, אולי באמת היינו מרגישים ויכולים לדמיין לרגע שאנחנו בשוויון, אוסטרית, או כל מדינה שקטה אחרת, בהן עוסקות הכותרות בעיקר במזג האוויר. אבל אצלנו כאן, גם כשיש סערה טבעית בחוץ, תמיד תגיע אחריה, או יחד עמה, סערה גדולה יותר מבפנים.

דיל או דיבה

המתקפה על החנינה: כך מנסים להטיל אימה על הרצוג כדי להשפיע על החלטתו?

בשבוע שעבר עסקנו כאן בהרחבה בבקשת החנינה של נתניהו ובאפשרות שהרצוג נוטה לאשרה. תחת הכותרת "מחיר התמיכה", תהינו האם היה ביניהם דיל מוקדם, שהוביל לתמיכה של נתניהו בהרצוג כנשיא המדינה, אף שיכול היה לתמוך במועמד אחר הנמנה על מחנהו.

ציטטנו כאן את מתנגדי החנינה, שכבר מנופפים בזעם וטוענים שמדובר ב"דיל פוליטי לכל דבר". לטענתם, נתניהו, אמור היה לתמוך במרים פרץ לנשיאות המדינה, אך תמך בהרצוג אף שהיה יריבו הפוליטי בעבר, רק כי קיבל התחייבות על חנינה. לפיכך הרצוג צריך לפסול את עצמו כיון שהוא פועל מתוך ניגוד עניינים מובהק.

"אם שר הביטחון כץ לא יאשר את מינוי זמיר יירשם גל פרישות מהצבא" שוב התקשורת בהודעות "אזהרה" לאחר שכבר עשו זאת בעבר לאחר "גל פרישות" כשב"כ עם מינוי זיני, ולאחר "גל פרישות" מהמוסד לאחר מינוי גופמן. עולם כמנהגו

אפשר להריח, לא כדאי לשותות". אלא שהיום, נדמה שחלק מהסוקרים דווקא מבקשים שנשתה. השאלה שהם שותלים בראש, נועדה להשפיע ולא למדוד. באופן זה הסקר הופך לקמפיין בתחפושת.

מאחורי הקלעים, הסקרים משמשים את האסטרטגים: מי המצביעים? איפה הם גרים? מה חשוב להם? מה מטריד אותם? מה הם חושבים על היריב? זו חבילת המודיעין שממנה נבנית אסטרטגיית קמפיין. בלי סקרים הכול הופך לסתם אינטואיציות וגחמות, שאינן מנצחות בחירות.

אבל יש גם כאמור צד שני: סקרים שמטרתם אינה לנתח את המציאות אלא ליצור אותה. במילים אחרות: לא לבדוק מה הציבור חושב, אלא לגרום לו לחשוב מה שרוצים שיחשוב. "אם כולם חושבים כך כנראה שזה נכון". מכאן הדרך קצרה לשחיתות רעיונות באמצעות שאלות מכוונות, לעיתים נטולות כל בסיס עובדתי.

דוגמה בולטת לכך הייתה בקמפיין של השמאל הקיצוני סביב ה"רעב בעזה". במרכזו עמד סקר ששאל: "האם יש רעב בקנה מידה נרחב ברצועת עזה?". עצם הניסוח הניח מראש שיש רעב והשאלה הייתה רק עד כמה הוא גדול. הסקר הפך לתעמולה, הנשאלים הפכו לכלי משחק, ומחבלי החמאס ניצלו זאת היטב כדי להפיץ תיאוריה שלא הייתה ולא נבראה. לו היה בעזה רעב אמיתי, ללא הכנסת אלפי משאיות מזון מדי חודש, המלחמה הייתה מסתיימת לאחר חצי שנה ולא נמשכת שנתיים. אבל הקמפיין נעשה, הסקר יצר מצג שווא, ומי שהשתתפו בו נטלו חלק, גם בלי שהתכוונו בהפצת "תיאוריית הרעב".

כל זה מתחבר ישירות לפערי הסקרים שראינו לעיל: כל צד רואה "מציאות" אחרת, וכל סקר יוצר עולם משל עצמו. במקרה כזה קל להגיע לרגע שבו המפסידים יטענו שהבחירות נגנבו מהם כי "הסקרים הרי הוכיחו שנצח". שורה תחתונה: במדינה שבה סקר הוא לעיתים חזק ממאה עובדות, אל נתפלא אם ביום שאחרי הבחירות יהיו בוחרים שיטענו שהקלפי טעתה, שהרי הסקר אמר אחרת. ברגע שבכל זאת יתפכחו, הם לא ישאלו מי ספר את הקולות, אלא מי כתב את השאלות.

קרב הנרטיבים

מחדדים מסרים: נתניהו ולפיד מתנגחים, בעוד בנט מחריף את התבטאויותיו

הדיון השבוע בכנסת והעיומותים בין נתניהו ולפיד המ- חישו שוב את מה שמחכה לנו בבחירות הקרובות: קרב על הנרטיב. נתניהו מדגיש את הישגי המלחמה; לפיד מצביע על כשלי השביעי באוקטובר ותולה אותם בנתניהו.

עימות חריף התפתח כאשר נתניהו הזכיר ולפיד את הסכם הגז עם לבנון, שאושר בממשלה ללא הצבעה בכנסת. "יש מי שנתן לחיזבאללה את הים, ויש מי ששלח אותו לשמיים", עקץ נתניהו. לפיד השיב בהתקפה מימין: "יש מי שהצטלם עם ערפאת וחתם על חברון". לו היה זה בן גביר ניחא. מפיו של לפיד זה נשמע מגוחך, וממחיש שנותרה לשמאל רק דרך אחת לתקוף את נתניהו: מימין.

בכל מקרה ראוי כאן להחמיא לנתניהו על שכר שיחה נאה בנאומו השבוע בכנסת, כאשר יצא לראשונה בקולו בפומבי בעד חוק הגיוס, באומרו: "עולם התורה שמר עלינו במשך אלפי שנים, והוא ימשיך לשמור עלינו". יו"ר ועדת חו"ב, בועז ביסמוט, מיד הוסיף בקריאת ביניים: "שמר עלינו בגאון".

כעת מצופה מראה"מ להביא להסדרה חוקית מלאה של לומדי התורה. נתניהו מתכוון לשכנע את המתנגדים בליכוד לתמוך בחוק, תוך הבהרה שבלעדיו אין ממשלה. ובפועל, עומדות רק שתי אפשרויות: או לשוב לאותה קואליציה

השאלה היא מה יקרה לאחר הבחירות, כאשר יתברר שמכון סקרים אחד צדק בגדול והשני טעה בענק. אפשרות אחת: הצד המפסיד יבין, שהסתמך על מכון סקרים פחות מקצועי, שביקש להגדיל את התודעה ושיטה בו לאורך כל הדרך. המפסידים אולי יכעסו על מכון הסקרים הזה, אך יקבלו את התוצאה.

אפשרות שנייה: הצד המפסיד, שבמשך שנתיים מאז המלחמה משוכנע שהוא זה שינצח כפי שהראו לו הסקרים הנוחים לו, ירגיש שגנבו לו את הבחירות ושינו את התוצאות "מתחת לאף". מבחינתו, "לא ייתכן שהפסדנו אם כל הזמן הסקרים הראו שנצח". וזו, הוא עשוי לצאת לרחובות ולהבעיר אותם. במקרה כזה, "ליל גלנט" יהיה אפיזודה ש- לית לעומת מה שעלול להתרחש כאן, תרחיש של מלחמת אזרחים של ממש.

ד"ר ורטמן סבור שזה בדיוק מה שעלול להתרחש עקב הפערים הגדולים בסקרים. "אולי כדאי לכולם לקחת בפי- רופורציה את מה שמתפרסם", הוא ממליץ. מי שלא שועה לעצה הזו הם כמובן נתניהו ולפיד, כפי שנכתב לעיל.

התחזית שלי: הפער בין שני מכוני הסקרים ילך ויצטמצם ככל שנתקרב לבחירות. כך היה בבחירות האחרונות: שבוע לפני ההליכה לקלפי החלו כל הסקרים שחזו מפלה לנתניהו להתקרב לסקרים שמנגד, עד שבסוף (בסקר האחרון) חזו תיקו. בהתאם לכך, אפשר להטיל ספק רב במהימנות הסקרים הנוכחיים, שלכאורה נועדו יותר להשפיע על דעת הקהל מאשר לשקף את המציאות.

כל צד מביא את דעותיו הפוליטיות לידי ביטוי בתוצאות הסקרים. אולם ככל שנתקרב לבחירות ובעיקר בסקרים שייערכו בימים האחרונים, יחששו מכוני הסקרים להמשיך בתחזיות מופרכות, משום שאז כולם יזכרו איך טעו בגדול. קרוב לוודאי שהפערים יצטמצמו למנדטים ספורים לכל היותר. עד אז ימשיכו מכוני הסקרים לשחק בדעת הקהל וליצור מצגי שווא, עד שהיו שהציעו לבחור תחילה את מכון הסקרים הרצוי, ורק אחר כך את הממשלה.

בין סקר למסר

קמפיין בתחפושת: כיצד הפכו הסקרים למנוע תודעתי שמייצר מציאות ולא מודד אותה

שאלת הסקר קבעה שהיה רעב בעזה, אף שהמציאות הייתה שונה. משאיות מזון בדרך לרצועה

אם נדמה היה שהסקרים המנוגדים של חדשות 12 ו-14 יוצרים מצגי שווא הרי שהבעיה עמוקה בהרבה: הסקר עצמו הפך לכלי עיצוב מציאות, לא למדידתה. לא רוצים לדעת מה אנו חושבים, רוצים להגיד לנו מה לחשוב.

בשנה הקרובה לקראת הבחירות, ניפגש בעשרות סקרים, וכמי שעוסק שנים ארוכות במערכת ההסברה של יהדות התורה, אני יכול להעיד מקרוב, שלא כל סקר נועד למדוד את הלך הרוח. חלקם נועדו ליצור דעת קהל. כל קמפיין מקצועי יודע שסקר מנוסח היטב יכול להזיז ציבור שלם צעד אחד ימינה או שמאלה, עוד לפני שמתקיים קמפיין אמיתי.

המשפט שמושמע שוב ושוב בכל מערכת בחירות הגיע מבית היוצר של שמעון פרס: "סקרים הם כמו בושם:

"הצעקים הגדולים ביותר הם מיש עתיד". נתניהו סונט בכנסת בלפיד וחבריו

דבריהם: נתניהו מתבסס על סקרי "חדשות 14", החוזים ניצחון ברור לגוש הקואליציה (כולל המפלגות החרדיות). בסקרים אלו (של שלמה פילבר) מדשדשת "יש עתיד" סביב אחוז החסימה. מנגד, לפיד מבסס את דבריו על הסקרים של "חדשות 12" (מנו גבע), שם מקבלת מפלגתו 8-10 מנדטים, כאשר גוש הקואליציה רחוק מלהקים ממשלה.

הפער בין שני מכוני הסקרים הללו עומד על 15 מנדטים ונראה לכאורה בלתי סביר. מעולם לא נרשם פער כה משמעותי בסקרי בחירות, לכל היותר סטייה של מנדטים ספורים לכאן ולכאן. כך היה בבחירות האחרונות, כאשר "חדשות 12" חזו תיקו 60 בין שני הגושים, בעוד "חדשות 14" העניקו 62 מנדטים לגוש הקואליציה (וזה נגמר עם 64). בד בבד שני הסקרים טעו כאשר העניקו 5 מנדטים למרצ, שלא עברה את אחוז החסימה.

הדבר נמשך גם בסקרים שנערכו בעיצומה של הרפורמה המשפטית, כאשר הפער בין הגושים עמד על ארבעה מנדטים בלבד לכאן או לכאן. והנה מאז הטבח הנורא, הכול כאן השתנה, כולל הסקרים. בעוד סקרי 12 מעניקים לגוש האופוזיציה (כולל הערבים) 68 מנדטים, הרי שב-14 מקב- לת הקואליציה (עם החרדים) 66 מנדטים. מדובר בפערים של 13-15 מנדטים בין הצדדים, פער בלתי סביר בעליל.

הפערים מתבטאים בעיקר בתוצאות שתי מפלגות - הלי- כוד ובנט. בסקרי 12 הליכוד מקבל 27 מנדטים לעומת 22 של בנט, בעוד שסקרי 14 מעניקים לליכוד 35 מנדטים ול- בנט 12 בלבד. הבעיה איננה הפער בין הסקרים, אלא הפער בין הסקרים למציאות. כל צד בוחר את הסקר שמתאים לו, מאמץ אותו ומכריז שהוא "האמת". ב-12 האופוזיציה כבר חוזרת לשלטון, וב-14 הקואליציה כבר ניצחה מזמן. לדבר הזה יש משמעות נוספת - בקטע הבא

מוטים ועיומותים

סקרים מוטים יביאו לעיומותים: מה יקרה אם הצד המפסיד יחוש ש"גנבו לו את הבחירות"?

הפערים הגדולים בין שני הסקרים עלולים להביא לעי- מותים של ממש לאחר הבחירות, כאשר הצד המפסיד יהיה בטוח כי גנבו לו את הבחירות ורימו אותו בקלפי. דר' אורי ורטמן, מחבר הספר "התרסקות מפלגת העבודה", התריע על כך השבוע במאמר שכתב ב"ישראל היום". לדבריו, המצב הזה עלול בתרחיש קיצוני להוביל למלחמת אזרחים. שני הצדדים בפוליטיקה הישראלית - הימין והשמאל ובעיקר הקיצוניים שבהם - תומכי נתניהו ומתנגדיו, ניזונים ומתבססים על הסקרים שקרובים אליהם יותר. תומכי נתניהו וגוש הקואליציה סבורים שהם עומדים לנצח בבחירות כפי שחזוים בחדשות 14. מנגד, מתנגדי נתניהו וגוש האופוזי- ציה בטוחים בוודאות, שהם ינצחו בבחירות, בהתבסס על הסקרים בחדשות 12. כך עלה גם מהדברים לעיל של נתניהו ולפיד. כל אחד מהם מבסס את דבריו על הסקרים הנוחים לו.

"הם שותפים מרכזיים לכך שיחיא סינוואר החליט לעשות את מה שעשה" שר החינוך יואב קיש על ארגון "אחים לנשק", בדברי הסבר מדוע אסר את השתתפותם בהרצאות בבתי הספר

שממנים קמפיין שלכאורה נראה "פנים-מגזרי". הכול עטוף
בסימאיות של "אחדות" ו"גישור", אך מופנה בדיוק לנזקת
החולשה האסטרטגית של ממשלת הימין: חוק הגיוס. יתרה
מזו, העמותה קיבלה ב-2024 תרומה של 1.8 מיליון שקלים
מקרב אמריקאית בראשה תורם עלום שזהותו אינה ידועה.

המשמעות ברורה: בעוד השיח הפנימי בציונות הדתית
מצטייר כוויכוח אותנטי, חלק ממנו מתוזמר וממומן על
ידי גורמים חיצוניים בעלי אינטרס חד-משמעי: להעמיק
את הקרע בין הציונות הדתית לחרדים ולהחליש את הימין
מבפנים.

שורה תחתונה: עוד לפני שהחוק נידון בכנסת מתנהל
עליו קמפיין תודעתי מתוזמר היטב. מי שמאמין שמדובר
ברחשי לב אותנטיים בלבד וב"דיאלוג מגזרי" תמים, כנראה
לא קרא את האותיות הקטנות. הקמפיין האמיתי איננו על
גיוס אלא על פירוק.

סופת ביירון: הרבה גשם ובעיקר הרבה רוח (תרתי
משמע) אפיינו את הסופה שכל-כך הרבה דיברו עליה. ביש-
ראל אימצו שוב את שמות הסופות מקפריסין ויוון וקראו לה
"ביירון" על שם לורד אנגלי שכבר מזמן איננו. נכון לכתובת
שורות אלה אתמול בצהריים, הסופה הייתה חלשה בהרבה
מהתחזיות, עד שהיו שהציעו להוסיף לה שם פרטי של כל
חולה שנחלש: חיים ביירון.

הסערה נחתה מרביעי לחמישי. הצפות אתמול ביבנה

צו הבאה: מבקר המדינה שיגר לשני בכירים לשעבר
בשבי"כ הוראה להתייצב לפגישת ביקורת לאחר שהתחמקו
מהצגת מסמכים בנוגע לכשלי הטבח. באופן שאינו מקרי,
זכו השניים לגיבוי תקשורתי ואופוזיציוני מלא. אצלם,
'שומרי הסף' קיימים רק בצד אחד. כל מי שאינו בצד שלהם
פשוט לא נספר.

חקירה באזהרה: לאחר חודש באשפוז ובעיר המקלט
של איכילוב, שוחררה הפצרי"ת היוצאת ונקראה לחקירה
באזהרה. כעת תידרש להתעמת עם הראיות שהמטרה
טוענת שנאספו עד כה. נזכיר: בפרשת הדלפת הסרטון עוד
לא נפתחה חקירה כלל, משום שבג"ץ פסל את המועמדים
שהציע השר לזיון לעמוד בראש הצוות החוקר. ספק רב
אם יש בכלל מה לחקור כעת, אחרי תקופה כה ארוכה של
אפשרות לשיבוש ותיאום עדויות.

ללא ברשה: "במנהיגות צריכים לקחת אחריות על
הכשלים ולא רק קרדיט על ההישגים" אמר השבוע רונן
בר, ראש השב"כ שכיהן בטבח, ורמז כמובן לנתניהו. בר
מנסה לומר שהוא לקח אחריות, אך שוכח לספר שהוא סירב
להתפטר עד שהודח. כמה בושה יש לאיש הזה לעלות על
במה ולהאשים אחרים. מצופה ממנו לכל הפחות הימנע
מנאומים פומביים ומניסיון להלבין את עצמו באמצעות
האשמת אחרים.

הוא גם מזכיר: "ללא רע"מ, בנט לא היה ראש ממשלה".
בינתיים בנט, לפיד וליכרמן מצהירים שהם לא ישובו עם
מפלגות ערביות. אבל אחרי הפרת ההבטחות של בנט בעבר,
כולל התחייבותו המפורשת שלא ישוב עם רע"מ, ספק אם יש
מי שמקבל את ההצהרות הללו ברצינות. גם בסביבת לפיד
כבר מתרככת העמדה. ח"כ יואב סגלוביץ' אמר השבוע:
"מרגע שיהיה תאריך לבחירות, גם החיבורים הפוליטיים
יהיו אחרים", והזכיר שרע"מ הייתה "מרכיב משמעותי"
בממשלת השינוי.

מנגד בימין מזהירים: אסור להאמין לעבאס. השר סמו-
טריץ' תקף בחריפות: "הוא זאב בעור כבש, תומך טרור שמ-
נסה שוב להתחפש ולהתל בציבור". לדבריו, מדובר בחלק
מתוכנית השמאל "לחזור לשלטון בחבירה לתומכי טרור".
סמוטריץ' מזכיר בכל הזדמנות שהוא זה שמנע מנתניהו
להקים ממשלה עם רע"מ: "אני מתחייב לעשות הכול כדי
שמדינת ישראל לא תימכר לאויביה בידי פוליטיקאים תאבי
שלטון". שורה תחתונה: עבאס מתחפש, בנט מתחמק,
התקשורת מנסה למרק והציבור מתבקש שוב לאכול ולבלוע
את השקר.

קמפיין מוסתר

**במימון מחאת קפלן: מי עומד מאחורי
הפרסומים הדת"לים נגד חוק הגיוס?**

התקשורת הכללית עוקבת בעניין רב אחר הוויכוח בתוך
מפלגת הציונות הדתית בעניין תמיכה או אי תמיכה בחוק
הגיוס. כל תגובה של שר, ח"כ או דמויות אחרות מקרב
הציונות הדתית נגד חוק הגיוס, זוכה להבלטה נרחבת. מנגד,
תגובות של בני המגזר הדת"לי בעד החוק, מוצנעות כמעט
לחלוטין. אם הן בכל זאת מתפרסמות, הן מוצגות כדעת
מיעוט בלבד.

איש התקשורת שמעון ריקלין הנמנה על המגזר הציוני
דתי, מאס בתופעה הזו, וכתב כי חבריו מבני המגזר, שתור-
קפים את החרדים, מתעלמים מהחלטת הצבא לשחרר ככה
סתם עשרות אלפי מילואימניקים וכן מתעלמים מהשתמטות
מגזרים אחרים.

לדבריו, מרגע שהשמאל, האופוזיציה והבג"צ הבינו
ששאלת גיוס החרדים היא עקב האכילס של הימין והיא
גורמת לפילוג פנימי, אין להם שום אינטרס לפתור את
העניין. להפך. הם עושים הכול כדי להנציח את המחלוקת,
ופעם אחר פעם מטרפדים כל התחלה של הסדרה כדי לגרוף
רווח פוליטי. המסקנה שלו: בני הציונות הדתית שדוחים את
חוק הגיוס, ומאמינים לכזבי השמאל, יעמדו בצד מבוזשים
כאשר יתחלף השלטון ואז יבינו ויראו כיצד השתמשו בהם.
אלא שהמאמר של ריקלין לא נכתב בחלל ריק. ישי

פרידמן מ"חדשות 14" חשף השבוע את המנגנון שמאחורי
גל הפרסומים בעיתונות הדתית-לאומית נגד חוק הגיוס.
לכאורה, מדובר בארגוני מילואימניקים "דתיים-לאומיים",
בראשם "פורום המילואימניקים הדתיים-לאומיים"
ו"שותפות לשירות". אולם מתברר שהפרסומים האגרסי-
ביים בעלות של מאות אלפי שקלים, אינם ממומנים על ידי
הארגונים האלה, אלא על ידי עמותה בשם "זיומת בראשית".
כאשר בוחנים מי עומד מאחורי העמותה, מתגלה תמונה
מורכבת הרבה יותר: לצד שמות מוכרים בציונות הדתית
כמו הרב תמיר גרנות ושיבי פרומן, מופיעים בעמותה גם
פעילים בולטים ממחאת קפלן וממחאת ההייטק. בין היתר:
גיגי לוי וייס, מראשי מחאת ההייטק וחבר ב"חמ"ל האזור-
חי" של "אחים לנשק", ולירון דמרי, גם הוא דמות מרכזית
באותה מחאה.

כלומר, דווקא גורמים המזוהים עם המחאה האנטי-
ממשלתית ועם המאבק הפוליטי נגד חוק הגיוס, הם אלה

בדיוק ולחוקק את אותו חוק; או שממשלת מרכז-שמאל
תעשה את אותו הדבר רק עם תפאורה אחרת.

בנט מצדו מקצין את קמפיין ההתנגדות לחוק הגיוס
והופך אותו לדגל המרכזי שלו. כשנשאל כיצד ניתן לדעת
שלא ישוב עם החרדים בקואליציה, השיב: "כבר הראיתי
שאני מעדיף קואליציה עם הציבור המשרת", כנראה הצי-
בור של המפלגות הערביות הוא ציבור משרת, כל השאלה
היא רק את מי! על אי השירות ענה בקו לעומתי: "נסגור
את הברז. מי שלא משרת ולא עובד לא יקבל. המדינה נותנת
כיום אינסוף הטבות לחרדים ומלגות לאברכים כדי שלא
יעבדו. מה זה הדבר הזה? מי משלם על זה? אנחנו משלמים
על זה. אני אשים סוף לבטלנות ולהשתמטות". בנט, מסת-
בר, לא משאיר את זירת ההסתה והשיסוי לליכרמן וללפיד
ונכנס להם למשבצת.

בהמשך נשאל בנט על הכישלון האישי שלו בבחירת
רשימתו. "בעבר הבחירה נעשתה בדקה ה-90. הפעם אני
עושה בדיוק הפוך", השיב, "אני כבר שנה וחצי שוקד על
הדבר הזה. אני מכיר את המועמדים, עושה איתם פעילויות,
עושה להם בדיקת נאותות. הפרופיל הוא של אנשים בשנות
ה-40 לחייהם שעשו דברים. הם היו מנכ"לים או בכירים במ-
שרדי ממשלה, או מעורבים בפעילות ציבורית". לפי המידע
יורם כהן כבר סגור ברשימה. כל השאר עדיין ב"במבחן".

שובר שוויון

**נרמול מסוכן: כך מנסה התקשורת להכשיר
את רע"מ ועבאס לקואליציה שמאל-ערבים**

גם המסכה לא תסתיר את השותפות. בנט ומנסור עבאס
(צילום דוברות הכנסת)

קשה שלא להבחין בניסיונות התקשורת לנרמל את יו"ר
רע"מ, ח"כ מנסור עבאס, ולהכשיר אותו לשותפות עתידית
עם גוש האופוזיציה בדיוק כפי שקרה בממשלת בנט-לפיד.
גם שם יודעים היטב שאין בסיס להתרברבות של ליכרמן,
בנט ולפיד על "61 בלי הערבים". היחיד שאומר את האמת
בפה מלא הוא יאיר גולן, שמצהיר בגלוי כי שיתוף פעולה
עם רע"מ הוא תנאי להשגת רוב.

עבאס עצמו מנסה לסייע לנרמול תדמיתו. השבוע הטיל
פצצה פוליטית כשהודיע שמפלגתו נפרדת ממועצת השורא
ומהתנועה האיסלאמית, ותקיים מוסדות עצמאיים "הפונים
לציבורים רחבים יותר" כולל יהודים. מטרת המהלך ברורה:
לנסות להקהות את טענות הימין שרע"מ היא זרוע פוליטית
של התנועה האיסלאמית, ולהפוך את עבאס לשותף לגיטימי
עבור המרכז-שמאל.

אלא שההודעה הזו מעוררת שאלה פשוטה: איך עבאס
"מתנתק" מארגון שהוא טען במשך שנים שאין לו קשר
אליו?

שאלה זו אינה מפריעה כאמור לתקשורת הישראלית
לנרמל את האיש, שעשוי לקבוע את גורל הבחירות הבאות
ולהעניק לאופוזיציה את 61 המנדטים הנכספים. עבאס, מבין
את הקושי לצרף מפלגה ערבית אחרי השביעי באוקטובר
ולכן הוא מנסה להציג חזות אחרת, ומשוכנע שהוא יהיה
שובר השוויון בבחירות הבאות. מניסיונו בקדנציה הקודמת,